

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ҮЗӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

бишенче чакырылышның унынчы утырышы

б.Үзәк

№ 48

05.08.2026ел.

**Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл
жирлеге территориясендә ирекле корылмаларны ачыклау, карар кабул
итү һәм сүтү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында**

Теләче районы прокуратурасының 27.07.2026 ел № 02-01-14-2026/534-26-20920037 норматив хокукый акт кабул итү кирәклегенә турындагы тәкъдимен карап чыгып, Үзәк авыл жирлеге территориясен төзекләндерү һәм карап тоту эшен оештыру максатларында, Россия Федерациясе Гражданлык кодексының 222 статьясы, Россия Федерациясе Жир кодексы, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Гаммәви хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33 - ФЗ номерлы Федераль закон, Үзәк авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге Советы,

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге территориясендә ирекле корылмаларны ачыклау, карар кабул итү һәм сүтү тәртибе турында нигезләмәне (алга таба - Нигезләмә) (кушымтада бирелгән).

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге башкарма комитеты бинасындагы мәгълүмат тактасына, шулай ук Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталына <http://pravo.tatarstan.ru/> һәм Теләче муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында: <http://tulachi.tatarstan.ru>. урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге башкарма комитетына йөкләргә.

Теләче муниципаль районы
Үзәк авыл жирлеге башлыгы



В.Н.Котников

Кушымта
Расланган
Татарстан Республикасы Теләче муниципаль
районы Үзәк авыл жирлегә советының
05.08.2026 № 48 карары белән

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ҮЗӘК
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ИРЕКЛЕ КОРЫЛМАЛАРНЫ
АЧЫКЛАУ, КАРАР КАБУЛ ИТҮ ҺӘМ СҮТҮ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА
НИГЕЗЛӘМӘ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә территориясендә ирекле корылмаларны ачыклау, карар кабул итү һәм сүтү тәртибе турында әлегә Нигезләмә Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы, «Гаммәви хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33 - ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл жирлегә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә территориясендә ирекле төзелешкә, ирекле жир биләүгә юл куймау, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты органнары эшчәнлеген оештыру максатларында расланган.

1.2. Нигезләмә ирекле корылмаларны ачыклауга һәм аларны жимерү яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү буенча чаралар күрүгә бәйле мөнәсәбәтләрне жайга сала.

1.3. Әлегә Нигезләмәдә ирекле төзелеш дигәндә билгеләнгән тәртиптә бирелмәгән жир кишәрлегендә яисә рөхсәт ителгән файдалану төре шушы объектны төзүне рөхсәт итми торган жир кишәрлегендә төзелгән яисә төзелгән йә моның өчен закон нигезендә кирәкле килештерүләр, рөхсәтләр алмыйча яисә шәһәр төзелеше һәм төзелеш нормаларын һәм кагыйдәләрен бозып төзелгән бина, корылма яисә башка корылма аңлашыла. әгәр жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре булса, тиешле килештерүләр алу турындагы таләп, рөхсәтләр һәм (яисә) күрсәтелгән шәһәр төзелеше һәм төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре ихтыярий төзелешне төзи башлау яисә төзи башлау датасына билгеләнгән һәм ихтыярий төзелешне ачыклау датасына гамәлдә була.

Әгәр әлегә объектның милекчесе үзенеке булган жир кишәрлегенә карата күрсәтелгән чикләүләрнең гамәлдә булуын белмәгән һәм белә алмаган булса, жир кишәрлегеннән файдалануга закон нигезендә билгеләнгән чикләүләр

рне бозып төзелгән бина, корылма яисә башка корылма ирекле Төзелеш дип саналмый.

1.4. Ирекле төзелгән корылманы сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы карар (алга таба – ирекле төзелгән корылманы сүтү турындагы карар) жирле үзидарә органы тарафыннан, әгәр:

1) үзирекле төзелгән корылма хокук билгели торган документлары булмаган һәм мондый объект төзелә башлаган көнгә аларның булу зарурлыгы законнар нигезендә билгеләнгән жир кишәрлегендә төзелгән яки корылган;

2) үзирекле төзелгән корылма файдалану төре мондый объектны төзәргә юл куймый торган жир кишәрлегендә төзелгән яисә корылган һәм гомуми файдаланудагы территория чикләрендә урнашкан;

3) ирекле төзелмә файдалану төре мондый объектны төзәргә юл куймый торган жир кишәрлегендә төзелгән яисә корылган һәм, әлегә зона режимы мондый объектны төзәргә рөхсәт итми торган шартларда, яки, күрсәтелгән зона чикләре, әлегә рөхсәтнең кирәклегә мондый объектны төзи башлаган көнгә закон нигезендә билгеләнгән булса, ирекле төзелмә объектны төзәргә рөхсәт булмаган очракта, әлегә төзелмә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрендә урнашкан.

1.5. Ирекле төзелгән корылманы сүтү турында карарны Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районының башкарма Үзәк авыл жирлегә житәкчесе кабул итә.

1.6. Ирекле төзелмәне сүтү турында карар, бер үк вакытта түбәндәге шартлар булганда, шәхси торак төзелеш өчен билгеләнгән яки торак пунктлар чикләрендә урнашкан һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрендә төзелгән шәхси торак төзелеш объектларына карата һәм дача һәм бакча жир кишәрлекләрендә төзелгән торак йортларга һәм торак биналарга карата кабул ителә алмый:

1) әлегә объектларга, торак йортларга, торак биналарга хокуклар 2018 елның 1 сентябренә кадәр теркәлгән булса;

2) әлегә объектларның, торак йортларның, торак биналарның параметрлары жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә билгеләнгән рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларына һәм (яки) мондый объектларның, торак йортларның, торак биналарның федераль законда билгеләнгән чик параметрларына туры килә;

3) әлегә объектлар, торак йортлар, торак биналар милек хокукында яки башка законлы нигездә әлегә объектларның, торак йортларның, торак биналарның хужаларына караган жир кишәрлекләрендә урнашкан.

Әлеге пункт нигезләмәләре шулай ук шәхси торак төзелеше өчен билгеләнгән яки торак пунктлар чикләрендә урнашкан һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән жир кишәрлекләрендә төзелгән шәхси торак төзелеше объектларына, дача һәм бакча жир кишәрлекләрендә 2018 елның 1 сентябреннән соң төзелгән торак йортларга һәм торак биналарга хокуклар күчкән очракта кулланыла.

1.7. Үз теләге белән төзелгән корылманы сүтү турында карар кабул ителә алмый:

1) Россия Федерациясә Жир кодексы гамәлгә кергән көнгә кадәр жир кишәрлегендә төзелгән биналарга, корылмаларга яки башка төзелмәләргә карата жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар булмау сәбәпле;

2) 1998 елның 14 маена кадәр төзелгән бинага, корылмага яки башка төзелмәгә карата төзү рәхсәте булмау сәбәпле;

3) Милек хокукы Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында теркәлгән яки Россия Федерациясә Гражданлык кодексының 222 статьясындагы 3 пункты нигезендә суд тарафыннан танылганяки элегрәк суд тарафыннан ирекле төзелмәне сүтү турында дөгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турында карар кабул ителгән күчемсез милек объектына карата яки күпфатирлы йортка, торак йортка яки бакча йортына карата;

4) 2019 елның 1 гыйнварына кадәр дача һәм бакча жир кишәрлекләрендә төзелгән торак йортларга һәм торак төзелмәләргә карата.

1.8. Әлеге нигезләмә федераль закон нигезендә дини билгеләнештәге мөлкәткә караган, шулай ук дини билгеләнештәге мөлкәткә хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән һәм (яисә) аның белән бердәй монастырь, храм яисә башка культ комплексын тәшкил итүче ирекле корылмаларга кагылмый. «Дини билгеләнештәге мөлкәт» төшенчәсә «дәүләт яки муниципаль милектә булган дини билгеләнештәге мөлкәтне дини оешмаларга тапшыру турында» 2010 елның 30 ноябрәндәге 327-ФЗ номерлы Федераль законның 2 статьясындагы 1 пунктында күрсәтелгән мәгънәдә кулланыла.

1.9. Ирекле корылманы билгеләнгән таләпләргә туры китерү аны шәһәр төзелеше законнарында билгеләнгән тәртиптә реконструкцияләү юлы белән башкарыла.

II. Үз теләге белән төзелгән корылмаларны ачыклау тәртибе

2.1. Үз теләге белән төзелгән корылмаларны ачыклау Татарстан Республикасы Төләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлекенәң Башкарма комитеты каршындагы әмирлекара комиссия тарафыннан башкарыла, шул исәптән дәүләт хакимияте органнарыннан, физик һәм (яки) юридик затлардан килгән мәгълүмат нигезендә.

2.2. Үз теләге белән төзелгән корылманы сүтү яки аны урнаштырылган таләпләргә китерү буенча чаралар кабул итү өчен нигез булып тора: Татарстан Республикасы Төләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегенең Башкарма комитетына дәүләт төзелеш күзәтчелеге, дәүләт жир күзәтчелеге, су объектларын куллану һәм саклау өлкәсендә дәүләт күзәтчелеге, махсус сакланучы табигать территорияләрен саклау һәм куллану өлкәсендә дәүләт күзәтчелеге, мәдәни мирас объектларының хәлен, эчтәлеген, саклануын, куллануын, популяризацияләвен һәм дәүләт саклавы өлкәсендә дәүләт күзәтчелеге, аларга буйсынган дәүләт учреждениеләре, махсус сакланучы табигать территорияләрен идарә итүче дәүләт учреждениеләре хезмәткәрләре, федераль һәм төбәк әһәмиятендәге дәүләт учреждениеләре, федераль дәүләт урман күзәтчелеге (урман саклавы) башкаручы дәүләт хакимияте органнарыннан килгән хәбәрләр, дәүләт хакимияте органнарының вәкилләреннән, шулай ук муниципаль жир күзәтчелеге яки махсус сакланучы табигать территорияләрен саклау һәм куллану өлкәсендә муниципаль күзәтчелек алып барган жирле үзидарә органнарыннан, үз теләге белән төзелгән корылманы ачыклау турында хәбәрләр һәм үз теләге белән төзелгән корылманың билгеләрен раслый торган документлар.

Үз теләге белән төзелгән корылманы ачыклау турында хәбәр формасы, шулай ук үз теләге белән төзелгән корылманың билгеләрен раслый торган документлар исемлегенә РФ Министрының 03.05.2023 № 321/пр боерыгы белән расланган.

Үз теләге белән төзелгән корылманы ачыклау очрагында Татарстан Республикасы Төләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегенең Башкарма комитеты материалларны Татарстан Республикасы Төләче муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына җибәрә муниципаль жир күзәтчелеге алу өчен.

2.3. Иреккә төзелгән корылманы карау Татарстан Республикасы Төләче муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы муниципаль жир күзәтчелеге белгечләре тарафыннан төзелгән акт белән рәсмиләштерелә, анда күрсәтелә:

- акты төзү датасы һәм урыны;
- жир участогы турында мәгълүмат;

- чагыштыра торган билгеләрне (адресы, иреккә төзелмә урнашкан жир кишәрлегенең кадастр номеры яки (жир кишәрлеге билгеләнгән тәртиптә ясалмаган очракта) адреслы пландагы схема) һәм башка параметрларны мәйданы, ничәнче катта урнашкан булуы, төре (торак, торак түгел, житештерү, сәүдә һ.б.) күрсәтеп, жир кишәрлегендә урнашкан иреккә төзелмә турында белешмәләр;

- иреккә төзелгән бинаның фототаблицасы;

- ирекле бина төзегән затны билгеләү мөмкин булган очракта, аның турында мәгълүмат.

2.4. Теләче муниципаль районы Үзәк авыл җирлегенә Башкарма комитеты каршындагы ведомствоара комиссия:

1) бар булган мәгълүматлар нигезендә, үз-үзенчә төзелешне төзүне, ясауны тормышка ашырган(-нарны) билгеләү буенча чаралар күрә, шулай ук Теләче районы Эчке эшләр идарәсенә, үз-үзенчә төзелеш иясен билгеләүдә ярдәм күрсәтү турында сораулар җибәрә, Татарстан Республикасы өчен дәүләт теркәү, кадастр һәм картография идарәсенә – ЕГРНнан өземтә бирү турында;

2) ирекле төзелешнең җир участогында урнашу фактын билгеләү максатында, махсус кулланылыш шартлары булган территорияләр зонасында яки уртак файдалану территориясендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты инфраструктура үсеше бүлегенә һәм вәкаләтле органнарга сораулар җибәрә;

3) ирекле төзелмәгә карата суд бәхәсләре булуны ачыклайлар;

4) элек бирелгән төзелешкә рөхсәтләр, файдалануга тапшырулар, төзелеш башлану, җир кишәрлеген бирү турында хәбәрнамәләр булу турында белешмәләр җыя.

2.5. Теләче муниципаль районы Үзәк авыл җирлегенә Башкарма комитеты мәгълүмат яки хәбәр алу көненнән башлап 20 эш көне эчендә, әлегә Нигезләмәнең 2.2 пунктында күрсәтелгән документларны, 2.3, 2.4 пунктларында күрсәтелгән мәгълүматларны исәпкә алып, түбәндәгеләк эшләрнең берсен эшләргә тиеш:

1) Россия Федерациясенең Гражданнар кодексының 222 статьясындагы 4 пунктында каралган очракларда ирекле төзелмәне сүтү турында карар проектын әзерләргә;

2) ирекле корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва белән судка мөрәҗгәгать итәргә;

3) ирекле төзелмә ачыклану турында хәбәрнамә җибәргән дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазифаи затка, дәүләт учреждениесенә ирекле корылма билгеләре булмау турында хәбәрнамә җибәрергә, шул исәптән ведомствоара электрон бәйләнешләрнең бердәм системасын һәм ведомствоара электрон бәйләнешләрнең аңа тоташа торган төбәк системаларын кулланып җибәрергә.

III. Ирекле төзелмэләрне сүтү яки аларны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү тәртибе

3.1. Ирекле төзелешне сүтү турында карар Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә Башкарма комитеты карары формасында кабул ителә.

3.2. Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә Башкарма комитеты карары түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

- 1) ирекле төзелмәнең урнашу урыны турында белешмәләр;
- 2) характеристикалар (мәйданы, биеклегә, ничәнче катта булуы), шулай ук ирекле корылманың төре (торак, торак булмаган, сәүдә, житештерү);
- 3) ирекле төзелеш башкарган зат турында белешмәләр (булган очракта);
- 4) жир участогының хужасы турында мәгълүмат;
- 5) ирекле төзелмәне ирекле рәвештә сүтү өчен бирелгән вакыт.

3.3. Ирекле төзелгән корылманы сүтү турында Карар кабул ителгән көннән алып жиде эш көне эчендә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты карар күчermәсен ирекле төзегән затка, ә мондый зат турында белешмәләр булмаганда – ирекле төзелгән яисә төзелгән жир кишәрлегенәң хокук иясенә жибәрергә тиеш.

3.4. Ирекле төзегән зат ачылган очракта, ирекле төзелгән корылманы жимерү турындагы карар мәжбүри тәртиптә ирекле жимерү срогын ирекле үтәргә тиеш. Ирекле төзелгән корылманы ирекле рәвештә сүтү срогы ирекле төзелгән корылманың характерын исәпкә алып билгеләнә, ләкин ул уника айдан да артмаска тиеш.

3.5. Ирекле коруны гамәлгә ашырган затлар ачылмаган очракта, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты тиешле карар кабул ителгән көннән алып жиде эш көне эчендә:

1) ирекле төзелгән корылманы жимерү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында хәбәрне Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталына <http://pravo.tatarstan.ru/> бастырып чыгаруны тәмин итәргә;

2) Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Теләче муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге веб-адрес буенча урнаштыруны тәмин итәргә: <http://tulachi.tatarstan.ru> ирекле төзелгән корылманы сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында;

3) ирекле төзелмә төзелгән яки корылган жир кишәрлегә чикләрендәгә мәгълүмат тактасында ирекле төзелмәне сүтүне яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерүне планлаштыру турындагы хәбәр урнаштыруны тәмин итәргә;

4) ирекле төзелгән корылманы сүтүне яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерүне планлаштыру турында мәгълүмат щиты урнаштыру турында акт төзәргә (1 номерлы кушымта).

3.6. Ирекле төзелмәне сүтү турында карар кабул ителгәннән соң түбәндәгеләр рөхсәт ителми:

1) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә жирләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә ирекле төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата таләпләрне үзгәртү өлешендә үзгәрешләр кертү;

2) шундый төзелмә урнашкан жир кишәрлегенә карата шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү;

3) рөхсәт ителгән төзелешнең, шундый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү.

Хәбәрнамәне карап тикшерү нәтижәләре буенча ирекле төзелмә билгеләре күренмәве турында карар кабул ителгән очраклардан тыш яки ирекле корылманы сүтү яки билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турындагы суд карары законлы көченә кәргән очраклардан тыш башка очракларда ирекле корылманы сүткәнче яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче әлегә пунктта күрсәтелгән гамәлләрне кылуны тыю саклана.

IV. Ирекле корылмаларны сүтү яки аларны билгеләнгән таләпләргә туры китерү тәртибе

4.1. Ирекле төзелмәне төзегән яки корган зат, ә мондый зат турында мәгълүматлар булмаганда, ирекле төзелмә төзелгән яки корылган жир кишәрлегенә хокукий иясе түбәндәгеләрне эшләргә бурычлы:

1) ирекле корылманы сүтү турында карар кабул ителгән очракта, әлегә карарда билгеләнгән вакытта ирекле корылманы сүтәргә;

2) ирекле корылманы сүтү яки билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул ителгән очракта, әлегә карарда ирекле корылманы сүтү өчен билгеләнгән вакытта ирекле корылманы сүтәргә яки, билгеләнгән таләпләргә туры китерү максатыннан, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә Башкарма комитетының вәкаләтле органына ирекле төзелмәне реконструкцияләүне күздә тотат торган расланган проект документациясен тапшырырга;

3) ирекле төзелешне сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул ителгән очракта, ирекле төзелешне билгеләнгән таләпләргә туры китерү өчен күрсәтелгән карар белән билгеләнгән вакытта

ирекле төзелешне билгеләнгән таләпләргә туры китерүне гамәлгә ашырырга. Шул ук вакытта әлеге пунктның 2 пунктчасында каралган срокта мондый зат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитетына билгеләнгән таләпләргә туры китерү максатларында ирекле төзелешне реконструкцияләүне күздә тоты торган расланган проект документациясен тапшырырга тиеш.

4.2. Ирекле төзелмәне төзегән зат тарафыннан, ә мондый зат турында мәгълүматлар булмаган очракта, ирекле төзелмә төзелгән яки корылган жир кишәрлегенә хокукый иясе тарафыннан Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы нигезләмәләрендә билгеләнгән вакытта ирекле төзелмәне сүтү яки билгеләнгән таләпләргә туры китерү таләбе үтәлмәгән очракта, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты түбәндәге гамәлләрнең берсен башкара:

1) ирекле төзелмә дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлегендә төзелгән яисә корылган булса, дәүләт хакимиятенә башкарма органына яки дәүләт милкендәге яки муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирүгә вәкаләте булган жирле үзидарә органына бу хакта тиешле таләпне үтәү өчен каралган вакыт үткәннән соң жиде эш көне эчендә хәбәрнамә жибәрә;

2) тиешле таләпне үтәү вакыты тәмамланган көннән алып алты ай эчендә жир кишәрлеген тартып алу һәм аны ачык сатулар вакытында билгеләнгән тәртиптә сату турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә;

3) тиешле таләпне үтәү вакыты тәмамланган көннән алып алты ай эчендә жир кишәрлеген тартып алу һәм аны билгеләнгән тәртиптә дәүләт яки муниципаль милеккә тапшыру турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә.

4.3. Ирекле төзелгән корылманы сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан авыл жирлегә бюджетында каралган акчалар исәбеннән һәм күләмдә «Товарлар, эшләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 05.04.2013 ел, № 44-ФЗ Федераль законы таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла, дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен хезмәт күрсәтүләр.

4.4. Ирекле төзелгән бинаны жимерү яки аны билгеләнгән таләпләргә китерү Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан, үз теләгенә төзелгән бина урнашкан урында башкарыла, әгәр:

1) жирле үзидарә органнарының рәсми порталында урнаштырылган көннән башлап ике ай эчендә, үз теләгенә төзелгән бинаны жимерү яки аны билгеләнгән таләпләргә китерү турында планлаштырыла торган хәбәр итүдә, үз теләгенә төзелгән бинаны ясаган яки төзегән зат, әгәр бул төзелгән жир

участогы иясенәң мәғълүматлары булмаса, үз теләгенә төзелгән бина төзелгән жир участогы иясе ачыкланмаса;

2) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитетының үз теләгенә төзелгән бинаны жимерү турында карарыннан яки мәхкәмә карарыннан яки Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитетының үз теләгенә төзелгән бинаны жимерү яки аны билгеләнгән таләпләргә китерү турында карарыннан билгеләнгән вакыт беткән көннән башлап алты ай эчендә, үз теләгенә төзелгән бинаны ясаган яки төзегән затлар, әгәр бул төзелгән жир участогы иясенәң мәғълүматлары булмаса, үз теләгенә төзелгән бина төзелгән жир участогы иясе, үз теләгенә төзелгән бинаны жимерү яки аны билгеләнгән таләпләргә китерү бурычларын үтәмәсә, һәм үз теләгенә төзелгән бина төзелгән жир участогы башка затка файдалануга һәм (яки) милеккә бирелмәсә яки һөнәри сату нәтижәсендә башка зат тарафыннан сатып алынмаса.

3) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитетының суд карары яки карары белән йә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә суд карары яки башкарма комитетының карары белән ирекле корылманы сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында билгеләнгән срокта, ирекле корылманы төзегән яисә торгызган затлар, ә булмаганда мондый зат турында белешмәләр – ирекле төзелеш төзелгән яки төзелгән жир кишәрлегенәң хокук ияләре Ирекле корылманы сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү буенча тиешле бурычларны үтәмәгәннәр, һәм ирекле төзелеш төзелгән яисә төзелгән жир кишәрлегә бүленмәс булып санала һәм анда шулай ук ирекле корылмалар булмаган капитал төзелеш объектлары урнашкан.

4.5. Әлегә Нигезләмәнең 4.4 пунктында ихтыярый корылманы сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү өчен билгеләнгән сроклар тәмамланган көннән алып ике ай эчендә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты үз ихтыяры белән төзелгән корылманы жимерү яисә аны, мондый жимерү срокларын күрсәтеп, билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итәргә тиеш. билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

4.6. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты ирекле төзелгән корылманы жимерү йә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул иткәннән соң, ирекле төзелгән корылманы жимерү йә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү чараларын әзерләү һәм үткәрү өчен кирәкле документлар жыя, атап әйткәндә:

1) ирекле төзелгән корылманы сүтүне яки билгеләнгән таләпләргә туры китерүне күздә тоткан суд акты;

2) Башкарма комитетының ирекле төзелешен жимерү турында карары;

3) Башкарма комитетның ирекле төзелгән корылманы сүтү яки билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карары;

4) муниципаль жир контроле актлары һәм ирекле төзелмәне карап тикшерү актлары;

5) «Теләче информ» газетасында басылган һәм Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы жирле үзидарә органнарының рәсми порталында ирекле төзелешне жимерү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында хәбәрнең урнаштырылуын, шулай ук барлык кызыксынган затларга кабул ителгән карарлар турында хәбәр ителүен дәлилләү;

6) ирекле төзелгән корылманы сүтү яки билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында таләпне үтәмәгән зат турында белешмәләр;

7) жир участигына теркәлгән хокуklar булу турында ЕГРНнан мәгълүмат;

8) техник инвентаризация документлары, ә алар булмаган очракта – ирекле төзелмәнең техник тасвирлавы булган документлар (булган очракта);

9) ирекле корылманы сүтү турында карар кабул итү өчен нигез булган документлар.

4.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.6 пунктында каралган документларны әзерләгәннән соң, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты гамәлдәге законнар нигезендә, шул исәптән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 6 һәм 6.4 бүлекләре нигезләмәләрен исәпкә алып, ирекле төзелешне сүтү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү эшләрен оештыруга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыра.

Акчалата чаралар кәргәндә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлегә башкарма комитеты әлеге Нигезләмәнең 4.3 пункты нигезендә махсулаштырылган оешма белән муниципаль контракт төзү эшен оештыра.

4.8. Махсулаштырылган оешма Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.30 һәм 55.31 статьялары нигезендә ирекле төзелешне сүтә. Ирекле төзелешне билгеләнгән таләпләргә туры китерү махсулаштырылган оешма тарафыннан аны реконструкцияләү юлы белән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 6 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4.9. Ирекле төзелмәләрен сүтү эшләрен оештыру үз эченә жир кишәрлеген ирекле корылмадан арындыру буенча кирәкле чаралар комплексын ала, шул исәптән төзелеш конструкцияләрен, объектларын сүтү, демонтаж, территорияне чөлтәрдән аеру, төзекләндерү эшләрен башкару, халыкка һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерүне кисәтә торган чаралар, шул исәптән

кешеләрнең бинага яки корылмага ирекле керүен булдырмый торган чаралар күрү, шулай ук, гамәлдәге законнар нигезендә, төзелеш чүбен утильләштерү чараларын күрү (алга таба – сүтү эшләре).

4.10. Полиция хезмәткәрләренең җәмәгать тәртибен саклауны тәмин итү максатларында Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл җирлеге башкарма комитеты тиешенчә Россия Эчке эшләр министрлыгының Татарстан Республикасы Теләче районы буенча бүлегенә, шулай ук дәүләт контроле һәм күзәтчелеге өлкәсендәге махсус вәкаләтле органнарغا, электр челтәрләрен һәм коммуналь инфраструктура объектларын эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешмаларга ирекле корылманы сүтү датасы һәм вакыты турында соңга калмыйча хәбәр итә.мондый эшләр башланьрга ничә биш эш көне кала.

4.11. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл җирлеге башкарма комитеты ирекле корылма төзүне гамәлгә ашырган затка, ә андый зат билгеләнмәгән очракта, ирекле корылма төзелгән җир кишәрлегенең хокук иясенә, мондый эшләр башланганчы биш эш көненнән дә соңга калмыйча, ирекле корылманы сүтү датасы һәм вакыты турында хәбәр итә.

4.12. Ирекле корылманы җимергәндә махсулаштырылган оешма хезмәткәрләре хокук саклау органнары хезмәткәрләре барында ирекле корылманы, шул исәптән аның биналарын, фотовидеофиксация кулланып һәм (яисә) шаһитлар катнашында (кимендә ике кеше) ачарга мөмкин, бу хакта ирекле корылманы ачуның тиешле акты төзелә. Ирекле төзегән затның, ә андый зат билгеләнмәгән очракта, ирекле төзелгән җир кишәрлегенең Хокук иясе булу (булмау) факты ирекле төзелгән корылманы ачу актында теркәлә.

4.13. Нинди дә булса күчемле мөлкәт ирекле төзелеш эчендә булган очракта, махсулаштырылган оешма хезмәткәрләре тарафыннан хокук саклау органнары хезмәткәрләре барында фотовидеофиксация кулланып һәм (яисә) шаһитлар барында (кимендә ике кеше) мондый мөлкәтне исемләү акты төзелә, ул ирекле төзелешне ачу актына кушымта итеп бирелә. Тасвирланган күчемле милек (алга таба – саклау предметы) саклауга вәкаләтле оешма тарафыннан саклау өчен махсус оештырылган майданчыкка ташыла. Катнашучы затлар исемлектә мөлкәтнең торышы һәм составы буенча үз кимчелекләрен теркәп куярга хокуклы.

4.14. Ирекле корылманы сүтү эшләре тәмамлангач, сүтү турында акт төзелә.

4.15. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл җирлеге башкарма комитеты һәм махсулаштырылган оешма объектның техник торышы һәм башка матди кыйммәтләр, шулай ук саклау срогы дәвамында табигый кимү һәм (яисә) яраксыз хәлгә килгән товарлар өчен җаваплы түгел.

4.16. Жимерү нәтижәсендә бушаган күчемле милекне саклау шартлары.

4.16.1. Ирекле төзелештәге күчемле мөлкәтне (саклау предметын) саклау майданчыкларын билгеләү, мондый мөлкәтне саклау, хокук иясенә кире кайтару чаралары Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан гамәлдәге законнар нигезендә тәэмин ителә.

4.16.2. Саклау предметын саклау вакыты ирекле корылма жимерелгән көннән алып 30 календарь көннән дә артмый.

Саклауны гамәлгә ашыручы оешма (алга таба – саклаучы) саклау предметының Куллану үзлекләрен югалту өчен җаваплы түгел.

4.16.3. Объект жимерелгән көннән алып 30 календарь көн эчендә саклау предметы хокукына ия кеше Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл җирлегә башкарма комитетына саклау предметын кире кайтару турында гариза белән мөрәҗғәгать итәргә хокуклы.

Гаризага кушымта итеп бирелә::

а) саклау предметларының кемнеке булуын раслый торган документлар;

б) объектны жимерү һәм саклау әйберләрен саклау чараларына бәйлә чыгымнар (алга таба – чыгымнар) капланган очракта, мондый чыгымнарны каплауны раслый торган документлар.

4.16.4. Чыгымнар составына:

а) объектны төзүне гамәлгә ашырган затка хәбәр итеп;

б) объектны ачу һәм сүтү эшләрен башкару;

в) саклау әйберләрен саклау урынына илтеп куеп;

г) саклау предметларын саклау;

д) сакланарга тиеш булмаган предметларны (калдыкларны) утильләштерү;

е) иҗтимагый территорияне төзекләндерү

ярып карау эшләре тәмамланганнан соң санитария кагыйдәләре һәм нормалары белән

һәм объектны жимерәм.

4.16.5. Чыгымнарны каплау буенча хокук иясә йөкләмәне үтәмәгән очракта, аларны түләтү суд тәртибендә башкарыла.

4.16.6. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл җирлегә башкарма комитеты саклау предметын кире кайтару турында гариза алган көннән алып җиде эш көне эчендә, мөрәҗғәгать итүче мондый предметларга

милек хокукын раслый торган документлар тапшырмаган очракта, аны кире кайтару турында йә саклау предметын кире кайтарудан баш тарту турында Карар кабул итә.

4.16.7. Үз белдеге белән төзелгән корылманы сүткән көннән алып 30 календарь көн эчендә хокук иясе Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл жирлегә башкарма комитетына саклау предметын кире кайтару турында гариза белән мөрәжәгать итмәгән очракта, ә милек берәмлегенең бәясе өч мең сумнан кимрәк, тиешле саклау предметы утильләштерелергә тиеш. Ирекле төзелештә булган саклау предметының бәясе өч мең сумнан артыграк булган очракларда, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл жирлегә башкарма комитеты саклау предметын хужасыз мөлкәт дип тану һәм алга таба утильләштерү өчен әлегә мөлкәткә муниципаль милек хокукын тану турында Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган тәртиптә судка гариза белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

4.16.8. Тиз бозыла торган товарларны (продуктларны) саклауга бәйле тискәре экологик нәтижәләр барлыкка килгән очракта саклау вакыты чикләнгән товарларны (продуктларны), шулай ук саклау предметының Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл жирлегә башкарма комитетыннан кире кайтарылуы турында мәгълүмат булмаганда саклау срогы тәмамланганда саклаучы мондый саклау предметын утильләштерә.

4.16.9. Саклау предметын утильләштерү

Россия Федерациясенең халыкның санитар-эпидемиологик иминлегә, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау һәм техник жайга салу турындагы законнары белән.

4.16.10. Утильләштергәннән соң акт төзелә, анда утильләштерү урыны һәм ысулы, шулай ук утильләштерелгән саклау предметларының исеме һәм саны күрсәтелә; әлегә акт комитетка жиһәрелергә тиеш.

4.17. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл жирлегә башкарма комитеты Ирекле төзелешне сүтү яисә аны ирекле төзелешне төзегән яисә торгызган затлардан билгеләнгән таләпләргә туры китерү эшләрен башкару чыгымнарын каплауны таләп итәргә хокуклы, ә мондый зат турында белешмәләр булмаганда – ирекле төзелеш төзелгән яисә төзелгән жир кишәрлегенең хокук ияләреннән.

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы
 Үзәк авыл жирлегә территориясендә ирекле
 корылмаларны ачыклау, карар кабул итү һәм сүтү
 тәртибе турында нигезләмәгә 1 номерлы кушымта
 (Форма)

Ирекле төзелешне җимерүне планлаштыру турында мәгълүмат щитын
 урнаштыру турында акт

№ _____

«__» _____ 20__ ел, вакыт: ____ сәг. ____ мин.

Әлеге

акт

төзелгән

 (актны төзегән органның исеме, Ф.И.О.

 вазыйфасы күрсәтелә)

 _____ жир _____ кишәрлегендә (территории)

 (объект адресы күрсәтелә яки янәшәдәге

 Кпиталь төзелеш объектларынаа, жир кишәрлекләренә

 бәйләнеше, аларның адреслары бар)

 үз белдеге белән билгеләнгән һәм (яисә) законсыз
 урнаштырылган күчемле мөлкәт объектларын сүтү
 планлаштырыла дигән хәбәр белән мәгълүмат щиты
 урнаштырылган. Щитта урнаштырылган мәгълүмат: № ____
 кадастр номерлы жир кишәрлегендә урнашкан күчемле мөлкәт
 объекты _____ адрес буенча: _____,

ур. _____, _____,
 сүтелергә тиеш _____.20__.

Кушымта: фотоматериал _____ бит. в _____ экз.

Акт _____ төзегән _____ зат _____ имзасы _____ :
 _____ (имза, Ф.И.О.)

Объектны караганда карап торган башка затларның,
 органнарның һәм оешмаларның имзалары:

1.

_____ (орган яки оешма имзасы, атамасы, Ф.И.О.)
2.

_____ (орган яки оешма имзасы, атамасы, Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы
 Үзәк авыл жирлегә территориясендә ирекле
 корылмаларны ачыклау, карар кабул итү һәм сүтү
 тәртибе турында нигезләмәгә 2 номерлы кушымта

(Форма)

Ирекле төзелешне ачу акты

«__» _____ 20__ ел.,

Ачу вакыты: ____ сәг. ____ мин.

Ачу бетү вакыты: ____ сәг. ____ мин.

Акт төзелде:

 _____ (Ф.И.О., ачуны башкарган зат
 вазыйфасы)

Күчемле мөлкәт объектын ачу башкарылды:

 _____, (күчемле мөлкәт объекты
 характеристикасы) түбәндәге адрес буенча урнашкан:

_____.

Ачу _____ катнашында
 башкарылды: _____

_____ (Ф.И.О., имза)

Актка фотоматериаллар, күчемле мөлкәт объектын ачканда
 табылган мөлкәтнең тасвирламасы кушып бирелә.

Күчемле мөлкәт объектын ачуны үткәргән затларның
 имзалары:

_____, (Ф.И.О., имза)

_____, (Ф.И.О., имза)

_____ (Ф.И.О., имза)

)

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы
Үзәк авыл жирлегә территориясендә ирекле
корылмаларны ачыклау, карар кабул итү һәм сүтү
тәртибе турында нигезләмәгә 3 номерлы кушымта

(Форма)

Ирекле төзелешне ачканда табылган мөлкәтнең исемлегә

Адресы буенча урнашкан күчемле мөлкәт объектын
ачканда: _____

_____,

иясе

_____, (Ф.И.О. _____) зат/ия
билгеләнмәгән) түбәндәге мөлкәт ачыкланган:

№ п/п	Атамасы	Саны

Күчемле мөлкәтне ачканда табылган мөлкәткә исемлек язуны
үткәргән затларның имзалары:

_____ (вазыйфа, Ф.И.О., имза)

_____ (вазыйфа, Ф.И.О., имза)

_____ (вазыйфа, Ф.И.О., имза)